

В.Я. Карковська, канд. екон. наук, доц. (*Національний університет «Львівська політехніка»*)

А.Р. Білінська, магістрант (*Національний університет «Львівська політехніка»*)

ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ УПРАВЛІНСЬКОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА

Застосування сучасних інформаційних технологій в управлінні є одним з головних інструментів ефективності бізнесу. Так як, ефективність діяльності підприємства та його розвиток безпосередньо залежить від прийнятих управлінських рішень.

Управління підприємством потребує відповідного організування інформаційних потоків даних між службами (бухгалтерією, комерційними підрозділами, центрами фінансового обліку й ін.), зіставлення цих даних, виявлення найбільш активних чи пасивних постачальників і покупців, оцінювання ефективності оборотності матеріальних ресурсів, рентабельності активів і, на підставі узагальнення, інтерпретації й аналізу цих даних, виявити наскільки ефективно залучаються і використовуються ресурси підприємства [1].

Термін “система” походить від грецького слова “systema” і означає ціле, складене з частин, з’єднання. Система є комплексом елементів та їхніх властивостей, взаємодія між якими зумовлює появу якісно нової цілісності [2, с. 361]. Один із основоположників загальної теорії систем Л.Берталанфі визначив систему як комплекс взаємодіючих елементів. Одним із найважливіших принципів теорії систем є принцип декомпозиції її на окремі підсистеми, які, своєю чергою, є системами нижчого рангу.

Управлінська інформаційна система (Management Information System) – це набір взаємопов’язаних підсистем, які фільтрують та обробляють дані із множини внутрішніх і зовнішніх джерел з тим, щоб отримати потрібну для використання інформації пов’язану з діяльністю організації [3, с. 26]. Управлінська інформаційна система (УІС) є інтегрованою звітною системою, спеціально призначеною для допомоги менеджерам у плануванні, здійсненні і контролі діяльності підприємства. Управлінська інформаційна система дає можливість формувати звіти на основі даних, отриманих з багатьох підсистем внутрішнього і зовнішнього середовища діяльності підприємства.

У практиці розробників таких систем використовується класифікація, запропонована І. Карпачовим [4]. Науковець пропонує класифікувати УІС за видами на локальні, фінансово-управлінські,

середні інтегровані та крупні інтегровані. Залежно від узагальненого типу підприємства, яких за Карпачовим чотири – малі, торговельні і дистриб'юторські, середні виробничі підприємства та багатофункціональні холдинги – пропонується деяка матриця застосування систем.

Така класифікація не позбавлена недоліків і значною мірою є надто узагальненою як щодо класифікації систем, так і щодо класифікації підприємств. Адже зовсім не обов'язкове використання холдингом великої інтегрованої системи. На рівні холдингу необхідне управління дохідністю капіталу, а для вирішення завдань оперативного управління окремого структурного підрозділу можуть застосовуватися системи, що найкраще підходять саме для цього типу завдань і напрямку. Таким чином, класифікація УІС потребує більшої деталізації її ознак. Інформаційні системи управління доцільно класифікувати за об'єктом управління, способом формування, функціональною ознакою.

Інформаційна система управління підприємством є взаємодією таких елементів, як управлінська інформація, суб'єкти управлінської діяльності та інформаційні технології системи управління підприємством.

Інформаційні системи управління підприємством виконують функції збирання і реєстрації даних, збереження і обробки інформації, передавання даних. Опис їх сутності та особливості реалізації на практиці є перспективою подальших досліджень у цьому напрямку.

Список використаних джерел:

1. Шелковникова О. В. Управлінська інформаційна система підприємства: принципи розробки та концептуальна модель / О. В. Шелковникова // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2015. – Вип. 28. – С. 157 – 163. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2015_28_19.

2. Економічна енциклопедія: У трьох томах. / Редкол.: С.В.Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2000. – 864 с. 4.

3. Апчерч Алан Управленческий учет: принципы и практика / Пер. с англ. — М.: "Финансы и статистика", 2002. – с.951.

4. Карпачев И. О стилях и классах // Корпоративный менеджмент. – 2000. – № 9.